

Văzul în lumea animală

Medicii veterinari se confruntă deseori cu întrebări ca "De ce pisicile văd mai bine noaptea?" sau "Cât de bine vede câinele meu?" Văzul este un simț complex dependent de o varietate de factori, dar s-au găsit răspunsurile la unele dintre aceste întrebări.

Animalul meu de companie are vedere de dezinteresat de emisiunile TV; de ce?

Acomodarea la stimulul luminos pălpător este realizată de celulele cu conuri. Între aceste impulsuri celulele au o scurtă perioadă de recuperare, care le permite acomodarea la următorul stimul. Atunci când licărirea se face cu frecvență crescută, nu mai este posibilă refacerea celulelor, acomodarea se realizează din ce în ce mai puțin, iar fenomenul de licărire scade, apare fenomenul de fuziune și stimulii sunt percepuți ca o undă luminoasă continuă.

Intervalul de care ochiul are nevoie pentru a percepe pălpărea se numește frecvență de licărire. Celulele cu bastonașe din retina omului au o frecvență de licărire de 45 Hz, deci percepem stimuli luminoși de la televizor sau monitor cu frecvență între 50 și 60 Hz, ca undă continuă. Oricum, câinii și pisicile au o frecvență de licărire de 70-80 Hz; prin urmare, pentru ei imaginea televizată pălpăie continuu. Acest aspect are semnificație clinică deoarece știm că pisicile și câinii disting pălpărea luminilor fluorescente, ceea ce trebuie avut în vedere atunci când realizați sistemul de iluminare al clinicii. Având în vedere cele de mai sus, trebuie menționat că televizorul este cu definiție mare (HD) au o frecvență de licărire de 100 Hz, deci proprietarii grăjii pot să își achiziționeze astfel de televizoare pentru a putea urmări serialul preferat fără să incomodeze animalul de companie.

> ARTICOLUL LUNII

Educarea proprietarilor de animale!

Dr. Ionuț Alexandru Ciupercă, VetCenter Otopeni

Literatura anglo - saxona dedicată zecii, chiar sute de tomuri unor termeni puțin spectaculoși în special pentru noi, medicii veterinari. "Nursing" și "care" nu au nici pe departe rezonanța și faima chirurgiei ortopedice, a medicinei interne în 5 minute, a dermatologiei, endocrinologiei, neurologiei și hematologiei veterinare, toate discipline cu arii de interes mult mai largi decât banalele "Ingineria genetică", "Cresterea puilor" sau "Cum să asigurăm o viață sănătoasă animalelor noastre". "Măreția unei națiuni și progresul ei spiritual se recunosc în modul în care își respectă animalele". Parafrazându-l pe Mahatma Gandhi dar mai ales păstrând proporțiile, consider că respectul reciproc și mai apoi, deși nu cred că ar trebui stabilită o relație de inferioritate, respectul față de animale trebuie, în special în România, să plece în primul rând de la medicul veterinar, activ de la noi. "We can judge the heart of a man by his treatment of animals". Nu au spus-o Ettinger sau Slater, ci Immanuel Kant (cred, totuși, că știe el de ce a spus-o, fără să-i judecăm afirmația). Cum însă va învăța un proprietar de animale, dedicat și iubitor în cele din urmă, să știe să aibă grijă într-adevăr de companionul lui, dacă nu-l obligăm noi, cel care pentru asta ne-am pregătit întreaga viață, deci dacă nu-l obligăm noi să învețe?

Acum, ca să revin cu piciorarele pe pământ după ce am orbitat precum un porumbel voioș printr-o flozofii iubitori de animale, închei citatele semnăland un diction - clișeu mult prea bine cunoscut: "să previi e mult mai ușor decât să tratezi" (ca o paranteză, eu le spun tuturor proprietarilor de animale - că să previi e mult mai ieftin decât să tratezi). Ca să închei firul logic către, totuși, subiectul și concluzia celor scrise, pentru mine "nursing" și "care" se traduc, trecând mai degrabă prin filtrele prevenirii unor afecțiuni decât prin stă tratamentul, în practica clinică obișnuită prin << educarea și formarea unei conduite obligatorii a proprietarilor de animale >>.

Așadar, pentru mine, conduita unei vieți sănătoase a animalelor trebuie să conțină 5 pași mici, simpli, dar obligatorii, iar eu trebuie să dau răspunsurile proprietarilor la întrebările: "de ce, când și cum ...".
 • ... trebuie să fac vaccinurile? Lăsând la o parte schemele de vaccinare din primul an, pe care cât de cât le cam respectă toată lumea, și neîntărind în discuții de genul când să facem primul vaccin, în ce condiții și cât protejează anticorpii materni circulanți din sângele puilor, multă lume uită de vaccinul anual și nu prea înțelege de ce mai trebuie făcut. De ce? Dacă nu pentru că am diagnosticat Carré, hepatită infecțioasă și tuse de canis (cu toate componentele ei virale și bacteriene) în orice an din viața câinilor, nemaivorbind de rinotraheita infecțioasă și caliciviroza felinelor, ubioctivare, ajungând la leptospiroză căreia îi sunt suficiente doar câteva condiții minime de climat (vizi vacante, ieșiri la aer, pădure, la pescuit sau vânatoare),

deci dacă nu sunt suficiente toate acestea, măcar pentru că orice vaccin stimulează până la urmă, măcar și nespecific, un organism viu!
 • ... trebuie să fac deparazitările interne? și chiar varianta "de ce să nu le fac doar o dată pe an, înainte de vaccini?". Ca să nu stăm să explicăm evidentul disonort al unei paraziote pentru un animal, modificările digestive și metabolice induse, pentru a evita discuții academice despre taxonomie, gazde intermediare și cicluri biologice, putem doar să sugerăm că trebuie făcute de 3 - 4 ori pe an pentru a avea o familie sănătoasă, pentru a nu exista riscul unei infertilități feminine și chiar să evităm anumite stări alergice și anafilactice, toate induse de micii viermișori din burta câinelui sau a pisicii.
 • ... trebuie să fac așa de des deparazitările externe? OK!, aici e simplu pentru că am ajuns ca până și în decembrie și ianuarie să avem zeci de pacienți diagnosticați cu babesioză și bartoneloză, fără să mai vorbim de leptospiroză și inaparenta dirofilarioză care de abia acum începe să facă ravagii pe la noi prin țară. Și acum toți ajung la vorba mea: oare ce e mai ieftin, o doză de dirofilariocid, că știm toți cât de greu se obține și cât de scumpă e, sau câte o pipetă spot-on pe lână? Și dacă nici asta nu convine, în mod sigur proprietarii vor ține minte dacă le spun că paraziții externi transmit boli extrem de grave și la oameni!
 • ... trebuie să hrănesc animalul? Aici apare mai degrabă întrebarea "cum?", precum și dacă proprietarul are timp să-i gătească o hrană echilibrată, completă și sănătoasă acasă, evitând, oare

pentru cât timp mai trebuie menționat, oasele, mezelurile, răntășurile, gulașurile, papricașurile, adică tot ce "se împrumută" din vest, are sufixul "aș" și ne este și nouă greu digerabil fără Metoclopramid și Triferment. Încă o luptă, majoră din punctul meu de vedere, este aceea de a convinge proprietarul să încerce să nu mai cumpere mâncare pentru animale din magazinele mari de retail, din supermarket-uri; adică, să înceapă să înțeleagă că nimic din ceea ce este mult, ieftin, colorat, fie el cât de palatabil, în formă de lăbuțe sau de oase, umed sau uscat, deci nimic din magazinele nespecializate nu este bun. Eu le spun așa: să-și închipuie că își hrănesc copiii, de 2 ori pe zi, timp de 15 ani numai cu conserve, pufulți, cremwurst și fast-food!
 • ... trebuie să fac analizele și consultațiile la doctor?. Ca principiu general, după vârsta de 6 - 7 ani trebuie făcut măcar un profil biochimic și hematologic în fiecare an, căci până la urmă, noi, oameni, după 60 de ani, mergem lunar să stăm la cozi la medicul de familie și la farmacie (deși aici intervine și o componentă socială și de informare gerontologică pe care o practicăm de la o vârstă), deci hai să-i oferim și animaluțului nostru ocazia din când în când să stea de vorbă cu bătrânele de vârsta lui despre durerile de șold, despre scăpatul prin casă deși stăpânul nu înțelege acest lucru, despre urcatul mai greu pe fotoliul sau căderea dinților în gastroanele de mâncare.

Dacă am descoperit măcar o frunte și am produs un lătrat sau mieunat mai fencit, mă declar mulțumit și aștept reacții și pări la ionu@vetcenter.ro.

> NOUȚĂȚI

pansamente

Pansamentele compresive sunt unele dintre cele mai frecvente folosite în medicina veterinară.

În plus față de utilizarea standard, medicii veterinari și asistentele folosesc pansamentele colorate și în alte situații: fixarea unui cateter, imobilizarea înaintea tratamentului chirurgical a unui membru fracturat, fixarea endoscopului sau în orice alt caz. Însă pacienții noștri nu au chiar așa de mare "paciență"! Cu mare plăcere vor roade pansamentul făcut cu mare atenție și pricepere de către medic. Sunt binecunoscute substanțele cu gust neplăcut sau spray-urile folosite pentru a împiedica astfel de obiceiuri. Andover Healthcare are în ofertă pansamente gata impregnate anti-ros. Merită încercate!

> Agenda evenimentelor viitoare

Congresul BSAVA

Birmingham - UK
2-5 aprilie 2009

> www.bsava.com

Forumul NAVD

Savannah Georgia - USA
15-19 aprilie 2009

> www.navdf.org

Congresul WSAVA

Sao Paulo - Brazilia
21-24 iulie 2009

> www.wsava.org

Congresul ECVIM

Porto - Portugalia
10-12 septembrie 2009

> www.ecvim-ca.org

Congresul ESVĐ

Bled - Slovenia
17-19 septembrie 2009

> www.esvd.org

FASAVA

Bangkok - Thailanda
3-5 noiembrie 2009

> www.fasava2009.com

Editorial

O relație controversată.

Chiar dacă acestea reprezintă o parte importantă a cazuisticii, consulturile dermatologice nu sunt dintre cele mai populare printre medici. Este mult mai interesant (cel puțin în ochii clientului) un medic care face o cezariană sau reduce o fractură! Oamenii își aleg câinele sau pisica după cum arată, iar atunci când apare o problemă dermatologică este foarte evident. Ce vor crede vecinii? Un câine cu prurit este sâcâitor nu numai pentru că se scarpină zgomotos în timpul emisiunii preferate de la televizor, dar și pentru că afecțiunea tinde să recidiveze la nesfârșit. Această situație conduce la o serie de vizite repetate și neplăcute la clinică, la frustrarea medicului veterinar și bineînțeles la nefericirea animalului. Nu există un tratament magic pentru câinii cu prurit. Este importantă abordarea în profunzime a problemei, precum și evitarea administrării de steroizi. Cu siguranță că dumneavoastră veți aprecia provocarea iar clienții rezultatele!

Dr. Fabienne Dethioux, MRCVS

Este cunoscut scenariul în cazul câinilor cu prurit. În general se prezintă la clinică la sfârșitul unei zile aglomerate, când sala de așteptare este plină și o femelă cu piometru trebuie operată urgent. Cea mai comodă rezolvare este să trimiteți câinele acasă cu un tratament cu antibiotice și să îi administrați un steroid retard. Această abordare nu este cea corectă! Pentru a evita această capcană, urmați protocolul standard pentru stabilirea diagnosticului corect și instituirea tratamentului potrivit.

> CLASIFICAREA AFECȚIUNILOR ÎN FUNCȚIE DE VÂRSTĂ (după Foil, 2003)

NU TOATE SUNT PRURIGINOASE

Până la vârsta de 6 luni

- Demodicoză
- Dermatofitoză
- Impetigo
- Cutis hiperelastoic
- Hipotricoză congenitală
- Displazie foliculară de păr negru
- Ihtioză
- Chist demoid
- Acrodermatita letală a câinilor Bull terrier

Înainte de vârsta de 3 ani

- ALERGIE
- Displazie foliculară
- Defect de cheratinizare
- Alopecia cu depigmentarea robei
- Histiocitom

După vârsta de 6 ani

- Hipotiroidism
- Hiperadrenocorticism
- Neoplazie

Identificați momentul debutului precum și dacă există sezonabilitate. Leziunile au apărut înainte ca animalul să înceapă să se scarpine sau ulterior? Sunt afectate și celelalte animale de companie din casă sau membrii familiei? S-a folosit deparazitant extern? Dacă da, ce produs? S-a mai încercat vreun tratament? Care a fost rezultatul?

Acel prurit sâcâitor!

Abordarea câinelui cu prurit.

Importanța unei

anamneze corecte

Timpul acordat pentru această etapă este o "investiție" bună. Puteți folosi un chestionar-tip, astfel încât să nu omiteți aspecte importante. Rasa, originea, sexul, vârsta, condițiile de adăpostire și hrana administrată câinelui vă pot orienta: de exemplu, primele semne ale dermatitei atopice apar la vârste între 6 luni și 3 ani. Pe de altă parte, neoplaziile sau afecțiunile endocrine sunt mai frecvente la câinii vârstnici.

Alergiile alimentare: adio prurit!

Managementul pruritului la câine a fost dintotdeauna un puzzle. Ca urmare a etologiei complexe și variate sunt necesare mai multe tipuri de diete. Nole diete Royal Canin Hypoalergenic simplifică situația, fiind cea mai bună alegere pentru pacienți.

NOU
O dietă completă hipoalergică ce asigură necesarul specific al raselor de talie mică

O nouă soluție pentru câinii alergici cu tendință de îngrășare

Dietă cu eficacitate clinică dovedită

ROYAL CANIN
DIETĂ VETERINARĂ

VETERINARY

Nu uita că ești medic veterinar!

Terapia afecțiunilor dermatologice nu presupune focalizarea atenției numai asupra pielii. Pentru proprietar, aceasta poate fi puțin dificil de înțeles, dar explicați-le cu răbdare că doriți să realizați un examen aprofundat și că până la urmă pentru acest serviciu plătesc!

Sunt importante cordul, temperatura, pulmonii, limfonodurile, palpația abdominală, examinarea aparatului genital, motilitatea intestinală și obiceiul de urinare. Sfatul meu este să începeți de la cap și să terminați la coadă (anus și saci perianali). Urmând acest protocol este mai puțin probabil să pierdeți vreun indiciu.

Acordați atenție ochilor și deschideți cavitatea bucală: cheratita sicca sau afecțiunile gingivale sunt motive non-dermatologice care determină scărpinarea capului. Bineînțeles, nu uitați urechile!

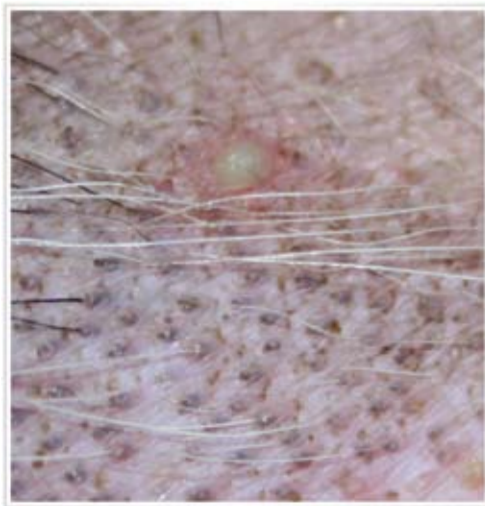
Automutilarea este o manifestare frecventă a pruritului

© F. Dethoux

Cu ce începem?

Cu ceea ce este evident! Priviți pacientul de la distanță: există un tipar al leziunilor? Imaginați-vă că puneți o curea câinelui. Orice este sub această curea trebuie să fie un semn: "purici"! Puteți să vă apropiați și să începeți examenul dermatologic efectiv. Căutați paraziți: unii dintre ei pot literalmente să sară pe dumneavoastră. Examinați leziunile și clasificați-le: sunt primare sau secundare?

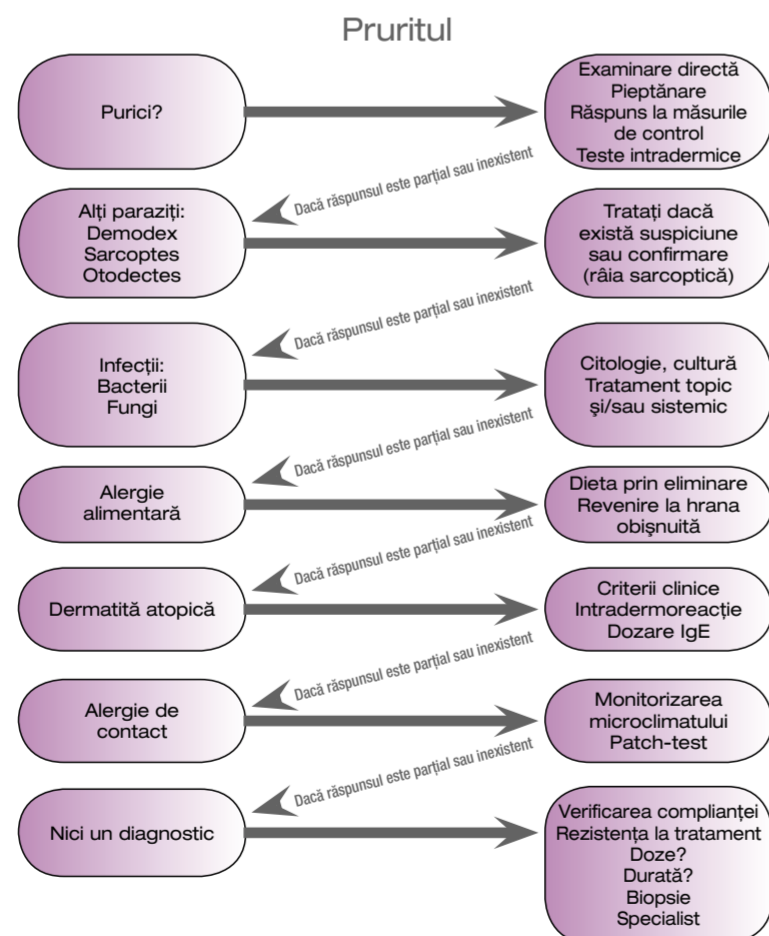
Leziuni primare	Leziuni secundare
Maculă	Eritem
Papulă	Scvamă
Leziune descuamatorie	Leziune preputuloasă
Pustulă	Crustă
Veziculă	Eroziune
Bulă	Ulceratie
Chist	Lichenificare
Nodul	Fistulă
Tumoare	Cicatrice
Vibice	Hiper/hipopigmentare
Alopecie	Comedon, chisturi foliculare

Piodermită superficială © F. Dethoux

Atât cazul cât și testele numeroase care sunt necesare pentru stabilirea diagnosticului pot fi copleșitoare. Păstrați profunzimea și nu vă pripiți; o alopecie circulară este rar tricofită, în ciuda a ce susține internetul! Scopul este stabilirea cauzei pruritului și care este cel mai bun tratament. Examenul direct, pieptănarea și popularul test cu hârtie umedă permite excluderea dermatitei de hipersensibilitate la înțepăturile de purici. Pentru siguranță, dacă în zonă paraziți sunt endemici (sau dacă în casă trăiește și o pisică), se poate presupune că pruritul este ca urmare a infestației cu purici, fiind recomandat să prescrieți un tratament eficient și complet împotriva acestora.

Trebuie avuți în vedere și alți paraziți, nu uitați raclarea pielii pentru acarieni. Dacă se confirmă (sau dacă există suspiciune) aplicați tratamentul corespunzător. Examenul citologic al pielii (scotch-testul sau altă metodă) va indica dacă există o componentă infecțioasă. În acest caz trebuie aplicată terapia corespunzătoare, deseori este necesară combinarea tratamentului topic cu cel pe cale orală, pentru obținerea celui mai bun și rapid rezultat, evitând în același timp dezvoltarea rezistenței bacteriene. Durata de la acești primi pași până la obținerea unui rezultat poate fi de până la câteva săptămâni. Avertizați proprietarul! În dermatologie nu există "tratament rapid".

După Hill, 2002

Bibliografie și informații suplimentare:

- Foster A, Foil C – BSAVA Manual of Small Animal Dermatology, 2003 BSAVA UK
- Patel A, Forsythe P – Small Animal Dermatology, 2008 Saunders.
- Hill P – Small Animal Dermatology, 2002 Elsevier.
- Guaguère E, Prélud P – Guide pratique de dermatologie canine, 2006 Meril.
- Scott DW, Miller WH, Griffin CE – Small Animal Dermatology – 6th Edition 2001 Saunders.

> Împlinire spirituală

Medicii veterinari și HIV

Să ajutăm clienții și totodată să ne protejăm!

Proprietarii animalelor pot avea o deficiență imunitară din mai multe motive:

- > Vârsta: deseori, copiii și persoanele vârstnice au sistemul imunitar mai slab
- > Chimioterapie
- > Boli autoimune (tratamentul acestora determină în general imunosupresie)
- > Artrită reumatoidă (multe dintre terapii determină imunosupresie)
- > Tratamentul imunosupresiv efectuat în urma transplantului de organ
- > Orice afecțiune generalizată gravă, deoarece determină scăderea capacității de răspuns a sistemului imunitar

Privind deficiența imunitară din acest punct de vedere, se poate concluziona că aproape tuturor clienților le pot fi de folos informații privind deținerea unui animal de companie în preajma unei persoane cu imunodeficiență; astfel, medicii pot comunica cu clienții mai ușor în această privință.

În general, medicii veterinari nu au de-a face cu bolile umane, exceptând cazul zoonozelor și atunci rolul lor este limitat la tratarea bolii animalului de companie. Datorită restricțiilor de ordin profesional, medicii veterinari evită să abordeze acest subiect. Creșterea prevalenței infecției cu virusul HIV aduce patologia umană în lumea veterinară, datorită acestei infecții care poate fi prezentă la clienții sau colegi. Cunoașterea riscurilor și abilitatea de a stătu verbal pot fi mult mai importante decât ne imaginăm.

> Depășirea prejudecăților: infecția cu HIV este doar o altă formă de imunodeficiență

Există niste prejudecăți clare în ceea ce privește infecția cu HIV datorită legăturii cu promiscuitatea sexuală. Din fericire, medicii veterinari nu trebuie să abordeze imunodeficiența proprietarului atunci când îi tratează animalul de companie.

Sfaturi pentru clienții cu imunodeficiență

> Alegerea unui animal de companie

- > Evitați reptilele. La reptile incidența infecțiilor cu Salmonella este crescută.
- > Căutați câini și pisici mai în vârstă. Puii sunt predispuși la infecții sau pot zgăria/mușca oamenii.
- > Fiți precauți atunci când adoptați animale de companie din medii aglomerate sau stresante.
- > Luați în calcul existența unui prieten cu sistem imunitar bun la care animalul de companie să stea un timp înainte să îl aduceți acasă.
- > Căutați animale sănătoase. Pisicile cu FIV sau alte boli sistemice cronice pot fi mai susceptibile la infecții și mai contagioase atunci când sunt bolnave.

> Îngrijire pentru animale sănătoase

- > Spălați-vă pe mâini după mângâierea animalelor sau după joaca cu acestea.
- > Evitați contactul cu materiile fecale.
- > Delegați pe altcineva (atunci când este posibil) să golească zinc litiera.
- > Aveți grijă ce mănâncă animalele. Nu trebuie să consume carne crudă, șoareci, fecale.
- > Înlăturați puricii. O serie de infecții pot fi transmise de purici.
- > Curățirea acvariarilor trebuie făcută cu precauție și purtând mănuși, sau de către o persoană cu sistem imunitar puternic.
- > Aveți în vedere întreținerea animalelor de companie în casă pentru a limita expunerea acestora la alte animale sau fecale care sunt purtătoare de infecții.
- > Faceți controale veterinare de rutină și teste de screening pentru diverse boli, mai ales atunci când aveți un animal nou.

> Ce este de făcut atunci când un animal de companie este bolnav

- > Din nou, evitați contactul cu materiile fecale și spălați-vă mâinile frecvent.
- > Identificați membri ai familiei, prietenii și canise care să vă ajute cu îngrijirea animalului de companie atunci când este bolnav acut.
- > Toate animalele de companie bolnave ar trebui duse la medicul veterinar cât mai repede.
- > Este important ca medicii veterinari să realizeze un examen al fecalelor pentru a determina dacă există infecții.

contaminare de la un client este cel mai mare atunci când acesta s-a zgăriat sau a fost mușcat și a curs sânge pe o suprafață. Aplicarea unui înălbitor pe pata de sânge va distruge virusul în câteva minute și aceeași acțiune o vor avea și majoritatea dezinfectanților pentru suprafețe cu acțiune antivirală.

Atât timp cât se face dezinfecție atât înainte cât și după curățire și se evită contactul pielii neprotejate sau rănite cu sângele nu ar trebui să existe un risc de contaminare în timpul muncii mai mare decât în cazul profesorilor sau contabililor.

> Ce risc profesional are un medic veterinar cu imunodeficiență?

Cu toate că nu s-au făcut studii clare pentru a cuantifica riscurile, se știe că persoanele cu imunodeficiență care lucrează cu animale de companie cu o stare de sănătate incertă au un risc crescut de a contracta zoonoze mai mult sau mai puțin grave. Din acest motiv unele lucrări recomandă ca indivizii cu deficiență imunitară să evite munca în grădini zoologice, magazine pentru animale sau clinici veterinare.

Oricum, pe plan local, legislația muncii reglementează toate aceste aspecte. De exemplu, în Africa de Sud angajatorii nu au voie să forțeze angajatul să se testeze pentru HIV sau să concedieze persoane datorită unei infecții cu HIV suspecionate sau confirmate. Dacă vă îngrijoriți de sănătatea unui coleg sau a unui angajat ar fi recomandat să consultați un specialist în legislația muncii înainte de a dezvolta subiectul cu persoana în cauză.

> O ultimă cugetare: merită?

Răspunsul este un răspuns DA. Persoanele bolnave, cele vârstnice, tinere sau debile sunt izolate din varii motive fapt ce conduce la singurătate și depresie. Mai curând clienții noștri au beneficii mari de pe urma animalelor de companie mai mult decât oricine. Îngrijindu-le animalele de companie putem să îmbunătățim calitatea vieții clienților noștri.

BIBLIOGRAFIE:

1. Seattle Treatment Education Programme: "Living safely with HIV and pets" Disponibil online la: <http://www.thebody.com/content/art2094.html>
2. US Centre for Disease Control and Prevention: "Preventing Infections from Pets" Disponibil online la: http://www.cdc.gov/hiv/pubs/brochure/si_pets.htm
3. South African Government: "Labour Relations Act: Act 66 of 1995 with amendments" Disponibil online la: http://www.workinfo.com/free/Sub_for/Jegres/data/ra/LRA2002Complete.htm